

ne om udarbejdelsen af de behandlingsplaner, udskrivningsaftaler eller koordinationsplaner og § 111-planer, det efter lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien samt lov om social service påhviler både de psykiatriske og sociale myndigheder at udarbejde i forbindelse med udlusningsarbejdet.

Lovforslaget indeholder ingen overgangsbestemmelser. Efter lovforslagets ikrafttræden kan der derfor ikke længere lovligt iværksættes fiksering, hvis pågældende ikke er omfattet af lov om tvang i psykiatrien. Med hensyn til den gruppe af personer, der nu fikseres med hjemmel i magtanvendelsesbekendtgørelsen, vil det således være nødvendigt allerede ved lovforslagets vedtagelse at indlede overvejelser om, hvorvidt disse personer skal udluses eller omfattes af det psykiatriske system.

Som det fremhæves i udvalgets rapport, konstateres det dog, at der fortsat er behov for regler, der giver adgang til magtanvendelse, når ganske særlige betingelser er opfyldt.

1.4 Ændringer som følge af lov om social service

Serviceovens § 67 angiver formålet med indsatsen over for mennesker med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Heri anføres bl.a., at den særlige indsats skal forebygge, at problemerne for den enkelte forværres, at indsatsen skal forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder, og at indsatsen skal være helhedsorienteret og afpasset efter den enkeltes særlige behov.

I serviceloven sondres der generelt mellem botilbud og servicetilbud. Dette er resultatet af en historisk udvikling, der har haft til formål at skabe løsninger afpasset den enkeltes behov ved at kombinere bolig- og servicetilbud på en mere fleksibel måde end ved traditionelle institutionsløsninger.

Institutionsbegrebet er ophævet og udgangspunktet er, at botilbud til mennesker med nedsat psykisk funktionsevne tilvejebringes via By- og Boligministeriets regler. Dette er udtryk for en klar målsætning om at normalisere og forbedre boligerne for disse personer, og kun hvor helt særlige forhold gør sig gældende, er der regler i serviceloven om pligt for amtskommunerne til at etablere boliger, beregnet til varigt ophold. Det forhold, at servicetilbud ikke længere er koblet til bestemte boformer, giver bedre muligheder for at tilrettelægge en individualiseret bistand afpasset efter den enkeltes konkrete behov, der kan variere over tid.

Serviceoven fastlægger endvidere regler om udarbejdelse af skemaer ved tilkendelse af personlig og praktisk hjælp, og om individuelle planer der angiver målsætningen med indsatsen for den enkelte person.

2. Lovforslagets formål og principper

2.1 Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er for det første at præcisere det offentliges omsorgspligt, dvs. en pligt til at undgå omsorgssvigt, over for grupper med særlige behov, således at der kan ydes bistand i overensstemmelse med målsætningerne i serviceloven.

Selv om udgangspunktet er, at der skal foreligge samtykke, vil der kunne ydes service, uanset om der er givet samtykke. Hjælpen må kunne ydes, uanset om indsatsen skal iværksættes i et botilbud efter serviceloven eller i andre boformer.

Formålet er for det andet at give klare regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Målgruppen for denne del af forslaget er antalmæssigt meget begrænset.

Forslaget handler om voksne personer, der på grund af betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne er ude af stand til at handle fornuftsmæssigt, og derfor ikke kan overskue konsekvenserne af deres handlinger. Det kan være på grund af svær demens, udviklingshæmning, sindssygdom eller alvorlig hjerneskade. I forslaget beskrives, hvilke former for indgreb, der må bruges, og de særlige betingelser der for hver type indgreb skal være opfyldt for de enkelte persongrupper. Endvidere gives der særlige regler om proceduren, når beslutninger skal træffes og om klageadgang.

Endelig er formålet med den del af forslaget, som drejer sig om at ændre koordinationsudvalgenes sammensætning, således at kommunalbestyrelsen, og ved fælles udvalg kommunalbestyrelserne, kan beslutte, at udvalget skal bestå af flere organisationsrepræsentanter og flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, at skabe en større fleksibilitet ved sammensætning af udvalgene og dermed kunne tilgodese forskellige lokale behov og ønsker.

2.2 Retssikkerhedsprincipper

Følgende retssikkerhedsprincipper er lagt til grund for forslaget:

- *beskyttelse af den personlige frihed* - den personlige friheds ukrænkelighed er grundlovssikret samt omfattet af beskyttelsesreglerne i den Europæiske Menneskerettighedskonvention;
- *proportionalitet* - i tilfælde af behov for begrænsninger i den personlige frihed, skal den mindst indgribende løsning anvendes;
- *individualitet* - indgreb i den personlige frihed skal tilpasses den enkeltes situation og enkeltpersoner.